

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

F.J. Hoogendam (SP), I. van de Kolk (SP)

(d.d. 25 november 2024)

Nummer

4153

Onderwerp

Glyfosaat in dichtbevolkt gebied

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Follow The Money[1], NOS[2] en NH[3] publiceerden op 23 november over een onderzoek naar het precieze gebruik in het voorjaar van glyfosaat, in de buurt van scholen en speelplaatsen, natuurgebieden en waterwingebieden. Eerder waren de locaties niet bekend. Dit nieuwe onderzoek geeft het sterke vermoeden dat het gebruik van glyfosaat — dat in verband wordt gebracht met kanker, de ziekte van Parkinson, de drinkwaterkwaliteit en verstoring van de biodiversiteit — veel breder wordt ingezet dan gedacht. Weliswaar heeft Zuid-Holland niet het grootste landbouwgebied, maar ook op Goeree-Overflakkee is er een 'hot-spot', blijkens communicatie met de schrijver van het artikel van Follow the Money. De onderzoekers hebben zich ook niet verdiept in het glyfosaatgebruik in het najaar, als de bollenvelden worden bespoten.

1. *Is het college van GS bekend met de genoemde publicaties van Follow The Money, NOS en NH over het onderzoek naar het gebruik van glyfosaat?*

Antwoord

Ja, het College is op de hoogte van de publicaties van Follow the Money, NOS en NH Nieuws.

2. *Is bij het college bekend welke boeren in Zuid-Holland gebruik maken van glyfosaat, en op welke landbouwgrond?*

Antwoord

Nee. In november 2023 heeft de Europese Commissie besloten tot een hernieuwing van de toelating van glyfosaat met 10 jaar. Dit besluit is genomen na advisering door de EFSA (European Food Safety Authority) en de ECHA (European Chemical Agency). Als onderdeel van het besluit tot verlenging heeft de Europese Commissie extra randvoorwaarden gesteld aan het gebruik van glyfosaat als werkzame stof in gewasbeschermingsmiddelen. Nationale toelatingshouders zoals het College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) zijn op basis hiervan gestart met herbeoordeling van aanvragen voor verlenging¹.

Het NVWA houdt toezicht op het juiste gebruik van glyfosaat. Het College beschikt niet over een gedetailleerde lijst van boeren die glyfosaat gebruiken en de specifieke percelen waar dit gebeurt. Wel is algemeen bekend dat gangbare agrarische bedrijven in meer of mindere mate glyfosaat toepassen in hun bouwplan binnen de kaders van het wettelijke gebruiksvoorschrift.

---

¹ <https://www.ctgb.nl/onderwerpen/glyfosaat>

Uit het kaartje bij het artikel van Follow the Money blijkt dat het gebruik van glyfosaat in Zuid-Holland relatief laag is vergeleken met andere provincies.

3. *Is bij het college bekend welke bollentelers en andersoortige kwekers in Zuid-Holland gebruik maken van glyfosaat, en op welke akkers?*

Antwoord

Zie antwoord vraag 2

4. *Is bij het college bekend welke gebieden in Zuid-Holland die behandeld worden met glyfosaat in de buurt liggen van scholen en speelplaatsen?*

Antwoord

De provincie beschikt niet over een gedetailleerde actuele kaart waarop het gebruik van glyfosaat in relatie tot scholen en speelplaatsen is weergegeven.

5. *Is bij het college bekend welke gebieden in Zuid-Holland die behandeld worden met glyfosaat in de buurt liggen van waterwingebieden? Welke maatregelen moeten de drinkwaterbedrijven in Zuid-Holland nemen om glyfosaat uit het drinkwater te halen?*

Antwoord

Het College beschikt niet over specifieke gegevens die koppelen waar glyfosaat wordt toegepast in relatie tot waterwingebieden.

In de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden gelden specifieke regels over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden. In de Zuid-Hollandse OmgevingsVerordening (ZHOV) worden beperkte aanvullende regels gesteld. Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen gemaakt, bewerkt, opgeslagen of overgeslagen worden in grondwaterbeschermingsgebieden. Agrariërs mogen voor hun bedrijfsvoering wel gewasbeschermingsmiddelen opslaan.

Daarnaast worden regels gesteld voor het lozen, gebruiken en vervoeren van deze middelen. Voor gewasbeschermingsgebieden is het landgebruik van de Zuid-Hollandse grondwaterbeschermingsgebieden maar een beperkt risico. Het grootste deel van de stoffen die worden aangetroffen in de Zuid-Hollandse grondwateronttrekkingen voor de drinkwatervoorziening zijn afkomstig vanuit de rivier de Maas of de Rijn.

Belangrijk om te weten is dat drinkwaterbedrijven gebruik van geavanceerde zuiveringstechnieken welke zijn aangepast op de stoffen die in het water zitten. De drinkwaterbedrijven zuiveren het water zodat het voldoet aan de normen van het drinkwaterbesluit.

6. *Is bij het college bekend welke gebieden in Zuid-Holland die behandeld worden met glyfosaat in de buurt liggen van Natura-2000 gebieden? Is bekend welke invloed de glyfosaat heeft op de biodiversiteit in deze provincie?*

Antwoord

Het College beschikt niet over specifieke informatie over het gebruik van glyfosaat nabij Natura-2000-gebieden. Wel is het zo dat Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten geen glyfosaat gebruiken in hun gebieden en in Zuid-Holland een subsidievoorwaarde bij natuurbeheer (SNL en ANLb) is dat er geen glyfosaat gebruikt worden en alleen bij hoge uitzondering andere gewasbeschermingsmiddelen.

Veel gemeenten gebruiken ook geen glyfosaat meer² en op gronden van de provincie Zuid-Holland die verpacht worden mag het ook niet gebruikt worden. In gemeenten waar glyfosaat niet (meer) gebruikt wordt, zou het dan ook niet in de buurt van scholen gebruikt moeten worden, tenzij de school toevallig naast een agrarisch perceel ligt.

De provincie wil bijdragen aan een gezonde leefomgeving en het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw beperken als er alternatieven voorhanden zijn. Glyfosaat wordt in verband gebracht met negatieve effecten op biodiversiteit en het milieu. Door het gebruik op provinciale gronden te verbieden, geven we invulling aan deze duurzaamheidsdoelstelling.

7. *Indien deze informatie niet bekend is bij de provincie, bent u bereid daar onderzoek naar te doen?*

Antwoord

Zolang boeren en andere gebruikers zich houden aan de wettelijke eisen en gebruiksvoorschriften voor glyfosaat zoals vastgesteld door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), ziet het College geen noodzaak om dit verder in kaart te brengen.

Het is aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) om toe te zien op het (juiste) gebruik door boeren en ondernemers.

8. *NOS-bericht meldt dat acht provincies, waaronder Zuid-Holland, sinds een aantal jaren het spuiten van glyfosaat verbieden op grond die boeren van de provincie pachten. Omroep Brabant meldt dat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant onderzoeken of het provinciaal spuitverbod kan worden uitgebreid naar alle boeren, dus ook naar grond die van boeren zelf is. 8. Is het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland ook bereid om deze mogelijkheid te onderzoeken?*

Antwoord

Sinds 2021 is het gebruik van glyfosaat op Zuid-Hollandse provinciale gronden verboden en is het een subsidievoorwaarde voor natuurbeheer dat het niet gebruikt wordt. Daarnaast wordt het ontwikkelen van maatregelen om het gebruik van glyfosaat te verminderen ondersteund en gestimuleerd, zoals bijvoorbeeld alternatieve landbouwtechnieken. Het College overweegt momenteel geen onderzoek naar een spuitverbod op private gronden.

---

² zie ook de volgende link naar het artikel van Binnenlandsbestuur:

<https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/glyfosaat-steds-minder-geliefd-maar-niet-overal>

